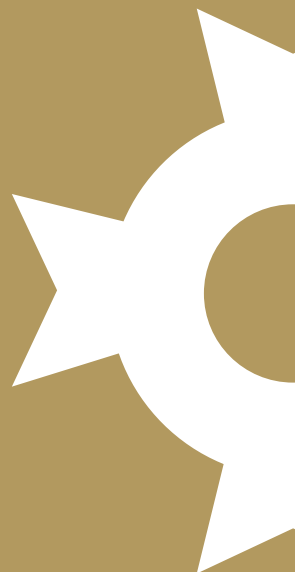
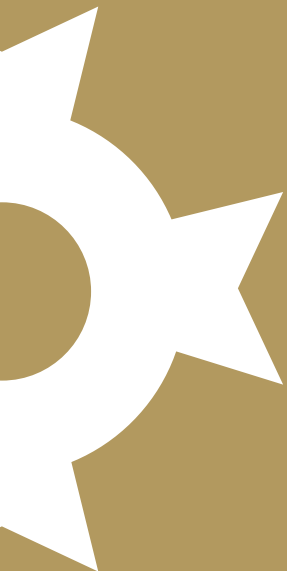

KENT U IEMAND DIE EEN
ONDSCHIEDING VERDIENT?

Ere wie ere
toekomst

H.M. de Koningin
GROOTMEESTER VAN DE
NEDERLANDSE RIDDERORDEN

Kent u iemand die een onderscheiding verdient?

Overal in Nederland zetten mensen zich in voor de samenleving. Meestal doen ze dat onopvallend en op de achtergrond. Maar deze personen zouden best eens in het zonnetje mogen worden gezet. Kent u zo iemand, en vindt u dat deze persoon publieke erkenning verdient? De meest waardevolle waardering voor hem of haar is het toekennen van een onderscheiding of 'lintje'. Iedereen mag zo'n lintje aanvragen, voor elke gewenste kandidaat. Ook buitenlanders of in het buitenland woonachtige Nederlanders kunnen worden voorgedragen.

In deze brochure vindt u informatie die u op weg helpt bij het aanvragen van een lintje.

Maria Vos is al twintig jaar een onmisbare vrijwilliger bij de Zonnebloem. Als voorzitter van de afdeling Asten van de Zonnebloem organiseerde ze allerlei activiteiten voor mindervalide personen, zoals ontspanningsmiddagen, ontmoetingsdagen, paasvieringen en ziekenvieringen. Ook zorgde zij voor voldoende vrijwilligers om een bezoek te brengen aan mensen die door ziekte, handicap of leeftijd aan huis zijn gebonden.

In 1999 legde Maria Vos haar taak als voorzitter neer. Toch bezoekt ze nog altijd mensen thuis. Daarnaast heeft zij twintig jaar de leiding gehad tijdens 43 land- en bootvakanties van de Zonnebloem. Samen met collega-vrijwilligers liet zij zieken en mensen met een beperking – de doelgroep van de Zonnebloem – een onvergetelijke vakantie week beleven. Haar vrijwilligerstaken staan daarmee volledig in het doel van plezier bezorgen aan mensen die het niet makkelijk hebben.

Maria Vos-Somers

LID IN DE ORDE VAN ORANJE-NASSAU

Wanneer kan iemand een lintje verdienen?

Iemand kan een lintje verdienen als sprake is van persoonlijke bijzondere verdiensten voor de samenleving. Dat kan vrijwilligerswerk zijn, maar ook een betaalde hoofdfunctie of een combinatie van beide.

PERSOONLIJKE, BIJZONDERE VERDIENSTEN IN HET VRIJWILLIGERSWERK Vrijwilligers die zich 15 jaar of langer onbaatzuchtig inzetten voor organisaties op bijvoorbeeld het gebied van sport, kunst, cultuur, kerkelijk leven, natuur, pleegzorg of openbare orde en veiligheid, kunnen bijvoorbeeld een lintje verdienen. Denk daarbij onder meer aan de activiteitenbegeleider in het verzorgingshuis of de coach van de sportclub. Maar ook aan de organisator van evenementen, de bezorger van de kerkkrant en iemand die jarenlang een bestuursfunctie vervult.

PERSOONLIJKE, BIJZONDERE VERDIENSTEN IN DE BETAALDE HOOFDFUNCTIE Ook iemand die in zijn werk buitengewone prestaties levert, kan worden onderscheiden. Hij of zij moet dan 'bijzondere of zeer uitzonderlijke verdiensten in de werkkring' hebben verricht. Daarvan is sprake als de prestaties aanzienlijk verder gaan dan wat normaal gesproken van iemand in zo'n functie wordt verwacht. Het gaat dus om de persoonlijke inzet, visie en kwaliteiten. Bovendien moet de samenleving baat hebben bij het verrichte werk. Het mag dus niet alleen van nut zijn voor de onderneming, organisatie of instelling waar de kandidaat werkt.

Hoe vraagt u een lintje aan?

Als u iemand wilt voordragen voor een koninklijke onderscheiding, kunt u contact opnemen met het kabinet van de burgemeester in de woonplaats van de kandidaat. De ambtenaar die daar de lintjes behandelt, adviseert u of de verdiensten bijzonder genoeg zijn voor een lintje. Ook krijgt u uitleg over de procedure.

- Het aanvraagformulier voor een lintje kunt u downloaden van www.lintjes.nl of opvragen bij de gemeente. Op het aanvraagformulier vult u de persoonsgegevens van uw kandidaat in, inclusief naam, adres en woonplaats.
- U vult op het formulier ook de reden voor de aanvraag in: waarom vindt u dat deze persoon een lintje verdient? Het is belangrijk om feitelijke gegevens te verzamelen en op te schrijven. Schrijf vooral op om welke activiteiten het gaat, voor welke organisatie(s) het is en waarom deze activiteiten bijzonder zijn.
- In welke perioden is de kandidaat actief geweest? Hoeveel uur per week of per maand?

Gerard van der Kleij is sinds 1983 directeur van de grootste industriële horecawasserij in Nederland. Het familiebedrijf, dat al sinds de negentiende eeuw bestaat, won in 2001 de Milieuprijs van de provincie Utrecht. Er werken 100 personen. Samen met hen weet Van der Kleij maatschappelijk verantwoord ondernemen te combineren met winstgevendheid en groei. Hij doet dat onder meer via een innovatief personeels-

en milieubeleid. Zijn bedrijf wint bijvoorbeeld warmte terug uit processen. Ook wordt water hergebruikt. Het vormt een overtuigend voorbeeld voor de branche in Nederland én buiten de landsgrenzen. Van der Kleij is bestuurslid van diverse brancheorganisaties en toont zich een maatschappelijk betrokken persoon. Zo begeleidt hij studenten en ondersteunt hij lokale sportverenigingen.

Gerard van der Kleij

RIDDER IN DE ORDE VAN ORANJE-NASSAU

De centrale thema's in het literaire werk van schrijfster Hameeda Lakho zijn huiselijk geweld en kindermishandeling. Van haar boeken *Verborgen tralies* (2000), *Gebroken cirkel* (2002) en *Geheim geweld* (2005) werden ruim 100.000 exemplaren verkocht. Ze verschenen bovendien in vertalingen bij toonaangevende buitenlandse uitgevers. Lakho vestigt met haar boeken en met haar stichting *Geheim Geweld* de aandacht op de wereldwijde slachtoffers van kindermishandeling en verborgen

geweld. Ze is een veelgevraagd spreker voor lezingen en media-optredens over dit onderwerp. Haar stichting nam recentelijk het initiatief voor de reclamecampagne tegen kindermishandeling, die het gerenommeerde reclamebureau Saatchi & Saatchi maakte en die nominaties voor twee Europese reclameprijzen ontving. Zelf ontving Lakho in 2005 de Libelle Ster. Bovendien verkoos het weekblad *Margriet* haar stichting tot een van de 70 beste goede doelen in ons land.

Hameeda Lakho

RIDDER IN DE ORDE VAN ORANJE-NASSAU

- De bijzondere verdiensten van de kandidaat moeten nog actueel zijn. Als de activiteiten inmiddels zijn gestopt, mogen die niet langer geleden zijn dan een jaar voor de beoogde uitreikdatum van het lintje.
- Welke uitstraling hebben de verdiensten: lokaal, regionaal, landelijk of internationaal?
- Hoe groot is de organisatie waarin de kandidaat actief is; hoeveel mensen werken er bijvoorbeeld?
- Worden de activiteiten buiten de hoofdfunctie betaald? Zo ja, om welke bedragen gaat het? Denk bijvoorbeeld aan reis- en onkostenvergoedingen, presentiegeld en dergelijke.
- Vraag ook of anderen uw aanvraag willen ondersteunen via een ondersteuningsbrief met informatie over de betekenis van uw kandidaat voor een organisatie of de samenleving.

DIEN DE AANVRAAG OP TIJD IN Een koninklijke onderscheiding is een groot goed. Daarom doorloopt uw aanvraag een zorgvuldige, lange procedure. Dien uw aanvraag dus op tijd in bij de gemeente. Als u de uitreiking bij de lintjesregen wilt laten plaatsvinden, vraag dan bij de gemeente wanneer u het voorstel uiterlijk moet indienen. Dat is meestal een datum tussen mei en augustus van het jaar ervoor. Gaat het om een uitreiking bij een tussentijdse gelegenheid? Dan moet uw aanvraag uiterlijk zes maanden voor deze beoogde uitreikdatum bij de gemeente liggen. Meer informatie hierover krijgt u bij de gemeente.

De uitreiking

De meeste personen ontvangen het lintje tijdens de lintjesregen, de laatste werkdag voor Koninginnedag. Als u liever een ander uitreikmoment wilt, is dat mogelijk. Lintjes kunnen het hele jaar door worden uitgereikt. Er moet dan wel sprake zijn van een bijzondere gelegenheid die verband houdt met de verdienstelijke activiteiten. Een voorbeeld: de vrijwilliger die zich jarenlang inzet voor een hulpverleningsorganisatie, kan de onderscheiding ontvangen tijdens een jubileum van die organisatie. De minister bepaalt uiteindelijk op basis van uw aanvraag welke uitreikdatum het meest passend is.

Voor Jules van Slooten is het vanzelfsprekend om zich in te zetten voor een goede sfeer en leefbaarheid. Hij doet dat in zijn woonplaats Ede, waar hij in 1979 begon als vrijwilliger in buurtcentrum De Meerpaal en zeven jaar later in het centrum De Maanen. Van Slooten werkte vooral met moeilijke jongeren. Hij hielp kindertienerkampen organiseren. Ook ging hij aan de slag als kok – werk dat hij nog altijd graag doet. Regelmatig heet hij personen met een beperking welkom in buurthuizen te Ede en Bennekom om hen zijn kennis van

het koken over te dragen. Bovendien coördineert hij de Open Tafel-bijeenkomsten in buurtcentrum De Meerpaal, waar hij wekelijks kookt voor circa 35 personen. Hij is actief bij de organisatie van evenementen op Koninginnedag, van een wijkcultuurdag en van andere wijkactiviteiten. Van Slooten is voorzitter van speeltuinvereniging De Zanderij en was actief in de Huurdersvereniging Ede-Zuid en Belangenvereniging Ede-Zuid. Tot slot was hij 28 jaar coördinator voor de Jantje Beton-collecte in Ede.

Jules van Slooten

LID IN DE ORDE VAN ORANJE-NASSAU

Wat gebeurt er met uw aanvraag?

U dient de aanvraag in bij de gemeente waar uw kandidaat woont. De aanvraag komt terecht bij de burgemeester, die de feiten controleert en vaststelt of de betrokkene van onbesproken gedrag is. Hiervoor doet hij of zij navraag bij politie en justitie. Als de kandidaat een medisch beroep heeft, dan vraagt de burgemeester ook een verklaring op bij de hoofdinspecteur voor de gezondheidszorg. De burgemeester geeft in een advies aan of de kandidaat een lintje verdient en zo ja: welke Orde en graad het meest passend zijn. Ook staat in dit advies wanneer de uitreiking plaatsvindt: bij de lintjesregen of op een ander moment. Het advies van de burgemeester gaat vervolgens samen met het gehele dossier naar de commissaris van de Koningin. De commissaris van de Koningin brengt een tweede oordeel uit over de vraag of betrokkene decorabel is en over de gewenste Orde, graad en uitreikdatum.

Dit advies en het dossier gaan daarna naar het Kapittel voor de Civiele Orden, dat de regering adviseert over elke aanvraag voor een koninklijke onderscheiding. Het Kapittel bekijkt of de kandidaat decorabel is en zo ja, in welke Orde en graad. Ook adviseert het Kapittel over de gelegenheid waarbij de onderscheiding zou kunnen worden uitgereikt. Het advies van het Kapittel gaat vervolgens met een kopie van het dossier naar de ‘minister die het aangaat’. De minister neemt de adviezen van het Kapittel vrijwel altijd over. De minister stelt het Koninklijk Besluit op dat de tekst “Hebben goedgevonden en verstaan” bevat en dat door H.M. de Koningin wordt getekend. Op basis van het Koninklijk Besluit wordt een oorkonde op de Kanselarij gemaakt en ondertekend door de Kanselier der Nederlandse Orden. De oorkonde wordt met de Koninklijke onderscheiding in een blauwe doos via het ministerie naar de uitreikende instantie gezonden.

Soorten onderscheidingen

DE ORDE VAN DE NEDERLANDSE LEEUW (afbeelding links)

Personen met persoonlijke, bijzondere verdiensten van zeer uitzonderlijke aard worden benoemd in de Orde van de Nederlandse Leeuw. Het gaat dan vooral om topprestaties in de wetenschap, de kunst en cultuur of de hoofdfunctie. De Orde van de Nederlandse Leeuw is zeer exclusief. De Orde van de Nederlandse Leeuw kent de drie graden van Ridder, Commandeur en Ridder Grootkruis.

DE ORDE VAN ORANJE-NASSAU (afbeelding midden)

Personen met persoonlijke, bijzondere verdiensten voor de samenleving kunnen worden benoemd in de Orde van Oranje-Nassau. Die bijzondere verdiensten kunnen tot uitdrukking komen in de betaalde hoofdfunctie, het vrijwilligerswerk of een combinatie van beide. De Orde van Oranje-Nassau bestaat uit de zes ridderlijke graden van Lid, Ridder, Officier, Commandeur, Grootofficier en Ridder Grootkruis.

DE EREPENNING VOOR MENSLIEVEND HULPBETOON (afbeelding rechts)

Personen met bijzondere verdiensten voor de samenleving die zijn gebaseerd op moed, beleid én zelfopoffering kunnen in aanmerking komen voor deze onderscheiding. De Erepennig voor Menslievend Hulpbetoon kent drie graden, te weten in brons, in zilver en in goud.

Dit is een publicatie van het
Kapittel voor de Civiele Orden, 2010

Ontwerp Vorm Vijf, Den Haag

Druk EDZ, Zierikzee

Tekstredactie Jager en
Neyndorff, Den Haag

Fotografie Hein van Bakel (foto
Maria Somers-Vos), G. van der Kleij
(eigen foto), P. van Rijswijk (Hameeda
Lakho), B. Vos (Jules van Slooten)

Met in het bijzonder dank aan de
gemeenten Utrecht, Rijswijk, Ede
en Asten voor hun medewerking.

Bij het kabinet van de burgemeester kunt u terecht met alle vragen over uw voorstel. Algemene informatie over koninklijke onderscheidingen is te verkrijgen via de website van het Kapittel voor de Civiele Orden op het adres **www.lintjes.nl**

Kapittel voor de Civiele Orden
p/a Kanselarij der Nederlandse Orden
Postbus 30436
2500 GK Den Haag